

**KARLSKRONA
KOMMUN**

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Dnr: MSN.2023.3020

2024-12-17

Social konsekvensanalys

Detaljplan för

Viborg 34

Trossö, Karlskrona kommun

Vad är en social konsekvensanalys?

Enligt plan- och bygglagen ska planläggning av mark och vatten främja en samhällsutveckling där jämlika och socialt goda levnadsförhållanden tillvaratas. För att uppnå detta brukar man tala om en samexistens mellan de tre hållbarhetsaspekterna social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet. Hållbarhetsperspektivet fick internationell spridning i samband med Brundtlandsrapporten 1987 och utgör idag en självklar utgångspunkt i ett flertal kommuner.

Hösten 2015 beslutade FN:s 193 medlemsländer om en ny plan för en hållbar utveckling – Agenda 2030. Utvecklingsagendan ersätter tidigare Agenda 21 och är mer ambitiös med fler mål som har starkare socioekonomisk koppling. Syftet med agendan är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen. Genom 17 globala mål ska alla delar av världen bidra till en mer hållbar utveckling ur det ekonomiska, ekologiska samt sociala perspektivet. Ekonomin är medlet, miljön är våra resurser och människan är målet för den hållbara framtiden.

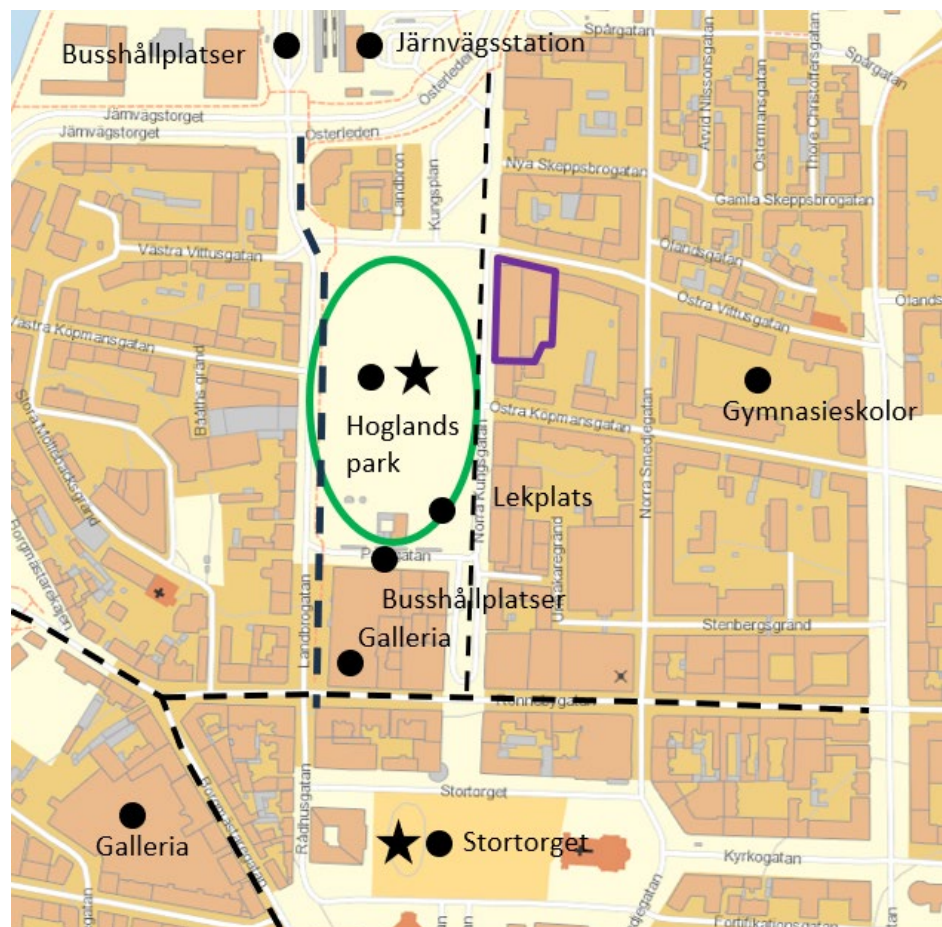
Karlskrona kommun bedriver sedan flera år tillbaka ett aktivt hållbarhetsarbete. 2017 fattade Karlskronas kommunfullmäktige beslut om att implementera FN:s nya utvecklingsagenda – Agenda 2030. Enheten för hållbar utveckling på Kommunledningsförvaltningen har ansvarat för arbetet med Agenda 2030 och Agenda 2030 ska implementeras i kommunens ordinarie styrprocess.

För att stärka frågor om social hållbarhet i den fysiska planeringen tar Karlskrona kommun fram sociala konsekvensanalyser i samtliga detaljplaner. Analysverktyget används för att identifiera socialt viktiga aspekter då människor i allmänhet lägger stort värde vid sin omgivning samt att omgivningen även påverkar livskvalitet och möjligheter.

Nuläge och behov

Planområdet utgörs av fastigheten Viborg 34 som är belägen på Trossö i centrala Karlskrona. Planområdet är idag bebyggt och inrymmer en kontorsbyggnad i fyra våningar. Stora delar av innergården utgörs även av en byggnad i ett våningsplan. Planområdet ligger alldeles i närheten av stadsparken Hoglands park som är en viktig målpunkt och yta för rekreation och lek. Parken har även välanvända gång- och cykelstråk. I angränsning till Hoglands park finns flertalet busshållplatser. Norr om planområdet ligger Karlskrona centralstation med viktiga buss och järnvägsförbindelser. Norra Kungsgatan som sträcker sig utmed planområdet i nord-sydlig riktning, är liksom Landbrogatan, ett viktigt stråk som sammankopplar järnvägsstationen med Ronnebygatan, en gågata med mycket service.

Det finns ett flertal målpunkter på Trossö, bland annat de offentliga platserna som Hoglands park, Fisktorget och Stortorget samt järnvägsstationen. Det finns även ett flertal gymnasieskolor på Trossö bara ett kvarter öster om planområdet vilket medför mycket rörelse i anslutning till planområdet. I centrum finns ett flertal verksamheter som butiker, restauranger, banker, frisörer, optiker och livsmedelsbutiker. Några förskolor ligger på Trossö och endast en grundskola men ingen högstadieskola.

Analys

	Planområde 	Närområde 	Trossö 	Kommun 	Risker/genomförandehinder
Platsen och relation till omlandet	<p>Planområdet är helt bebyggt och används idag som kontor, men även vuxenutbildning med tillfälligt bygglov.</p> <p>Genom att möjliggöra för fler användningar kan befintlig byggnad användas på nya sätt och befintlig utbildningsverksamhet kan fortsatt finnas kvar i området.</p>	<p>Platsen är centralt belägen intill stadsparken Hoglands park och har mycket goda kollektiva förbindelser. I närområdet finns handel, kontor, bostäder mm.</p> <p>Att möjliggöra för fler funktioner i befintlig byggnad innebär en ökad funktionsblandning i ett centralt läge. Detta skapar i sin tur möjligheter för närområdets framtida service och bostadsefterfrågan.</p>	<p>Att möjliggöra för flera funktioner i byggnaden är av stor vikt då det finns ett stort behov av andra funktioner med ett centralt läge på Trossö. Det finns även ett stort behov av bostäder i centrum. De utökade användningarna innebär ett effektivt markutnyttjande och god resurshushållning samt utnyttjande av befintlig infrastruktur.</p>	<p>Att skapa bättre förutsättningar för fler centrumverksamheter i centrala Karlskrona är positivt för hela kommunens behov av utbildning och service.</p> <p>Att även planlägga för bostäder skapar en flexibilitet för att kunna möta ett fortsatt behov av attraktiva bostäder i ett centralt läge.</p>	<p>Fastigheten är redan bebyggd och det finns begränsad möjlighet att göra förändrar av befintlig byggnad. Invändigt finns även begränsningar för förändringar vilket i sin tur minskar möjligheter till ytterligare flexibilitet av detaljplanen.</p>
Trygghet	<p>Eftersom planområdet utgörs av en kontorsbyggnad med många människor i</p>	<p>Platsen gränsar till välanvända gångstråk. Planområdet angränsar även till en stadspark</p>	-	<p>Eftersom planområdet har närhet till busshållplats för</p>	<p>Om användningen delvis ändras till bostadsändamål är det viktigt att det finns möjlighet att parkera cykeln inom fastigheten. Detta minimerar stöldrisk</p>

	<p>rörelse under dagtid bedöms platsen vara trygg.</p> <p>Innergården omges även av staket, och tillträde är endast möjligt genom byggnaden.</p>	<p>med mycket aktivitet. Många av verksamheterna kring Hoglands park är dock öppna endast under dagtid och tidiga kvällar och otrygghet har uppmärksammats. Genom samverkan med BRÅ (Brottsförebyggande rådet) och en strategisk ljussättning av parken har dock förutsättningarna blivit mycket bättre och Hoglands park upplevs tryggare.</p> <p>Planen innebär fler verksamheter som kommer befinna sig i området under dagtid.</p>		<p>stadens flesta busslinjer och gång- och cykelvägar intill bedöms trygga förbindelser kunna ske mellan planområdet och andra kommundelar. Parkeringsgarage finns i byggnaden vilket kan öka tryggheten.</p>	<p>men ökar även tryggheten så att boende kan komma direkt in i fastigheten utan att behöva gå från platser som nattetid kan upplevas som otrygga.</p>
Tillgänglighet	<p>Byggnaden har flertalet hissar, i direkt anslutning till entréer, och bedöms ha god tillgänglighet för personer med nedsatt rörelseförmåga.</p>	<p>I närområdet finns god tillgänglighet till service, handel, skola, äldreboende, arbetsplatser, kollektivtrafik och rekreation.</p> <p>Området runt omkring planområdet är även relativt plant, med större höjdskillnader söderut mot</p>	<p>Planförslaget möjliggör att fler användningar blir tillgängliga för de boende i staden.</p>	<p>Det går att ta sig till planområdet med olika färdmedel från andra delar av kommunen.</p>	<p>Det är viktigt att de delar av byggnaden som är tillgängliga för allmänna ytor (innergård, garage, entréer m.m.) utformas/fortsättningsvis är användarvänliga för personer med nedsatt rörelseförmåga. Det är även viktigt att allmänna ytor har god belysning och att innergården och garage är enkelt att ta sig till för alla som har behörigt tillträde.</p>

		Ronnebygatan. Från planområdet går det att ta sig till Karlskrona centralstation med god tillgänglighet för personer med nedsatt rörelseförmåga.			
Barnperspektiv	Platsen används inte av Barn i någon stor utsträckning idag. Planen möjliggör dock användningar som sannolikt skulle innebära fler barn i rörelse inom planområdet. Byggnaden har god tillgänglighet med hissar vilket inte bara underlättar för personer med nedsatt rörelseförmåga, utan även för familjer med barnvagn.	Både Norra Kungsgatan och Östra Vittusgatan, som angränsar planområdet har gång- och cykelstråk separat från biltrafiken. Hoglands park, som ligger i anslutning till planområdet, är av stort intresse ur ett barnperspektiv. Parken är relativt ordnad med planteringar och gångstråk. Det finns dock delar av parken som är mer intressant ur barnens perspektiv, som lekparken men även buskar och annan växtlighet.	Detaljplanen gynnar barn/unga från andra delar av staden främst då fler funktioner (användningar) kan skapas i bostadens närområde.	Planförslaget innebär att barn/unga inom kommunen kan gynnas då fler funktioner (användningar) kan skapas i ett centralt läge.	Planförslaget kan komma att innebära att hela fastigheten får användningen kontor. Ur ett barnperspektiv skulle detta innebära att fastigheten inte kan nyttjas av barn och unga.
Jämlikhet och jämställdhet	Planen syftar bland annat till att skapa förutsättningar för att befintlig användning i form av vuxenutbildning ska kunna fortsätta sin verksamhet. Att skapa	Eftersom det finns välbesökta gågator i planområdets närhet, ökar trygghetskänslan för ex. kvinnor. Även trygghetshöjande åtgärder har genomförts i Hoglands park.	Eftersom planområdet har ett sådant centralt läge med ett flertal möjliga färdmedel och färdvägar, bedöms det finnas möjlighet för olika personer att transportera	Närheten mellan staden olika funktioner, såsom bostäder, arbetsplatser, service och kollektivtrafik underlättar för att alla ska ha goda	Planförslaget ger i sig ingen garanti att vuxenutbildningen eller någon annan utbildningsform kvarstår inom fastigheten. Det finns sålunda en risk att utbildning med förutsättning för jämlikhet och jämställdhet som det innebär, inte kvarstår inom planområdet.

	förutsättningar i staden för olika former av utbildningar är positivt ur ett jämlikhetsperspektiv, då det kan särskilt gynna mer utsatta grupper i samhället genom att möjliggöra för utbildning för specifikt vuxna.	De nya användningarna som planen möjliggör för har dock inga särskilda konsekvenser på jämlikhet och jämställdhet i närområdet.	sig på ett tryggt och säkert sätt.	förutsättningar för att få ihop ett fungerande vardagsliv. Detta är en viktig aspekt ur jämställdhet- och mångfaldssynpunkt.	
Delaktighet och inflytande	-	Boende och fastighetsägare m.fl. berörda i närområdet kommer att ges möjlighet att lämna synpunkter under planprocessen.	-	Handlingarna kommer vara tillgängliga för kommuninvånarna och möjlighet kommer finnas att lämna synpunkter under planprocessen.	Eftersom planområdet redan är bebyggt finns en risk i att engagemanget för sakägare blir lågt i planprocessen.
Hälsa och gröna miljöer	Inom planområdet finns begränsad möjlighet till utevistelse. Innergården är liten och grönskan är delvis vildvuxen.	Planområdet gränsat till Hoglands park och bedöms därmed ha god tillgänglighet till gröna miljöer. I parken finns förutom gångstigar och vegetation, även en lekplats.	Inom Trossö finns god möjlighet till gröna miljöer och god hälsa. Det finns ett flertal parker och träningslokaler inom gångavstånd.	Eftersom det finns god tillgång till lokaltrafik från planområdet, finns även god möjlighet att ta sig till större grönområden och friskvård inom kommunen.	Innergården är mycket liten och om fastigheten delvis ändrar användning till bostäder är det av stor vikt att utformning av innergården görs mer användarvänlig och attraktiv. Det är även av stor vikt att balkonger byggs vid ändrad användning till bostadsändamål för ökad hälsa.

Beskrivande analys

Platsen och relation till omlandet

Planområdet är helt bebyggt och används som kontorslokaler och för vuxenutbildning med tillfälligt bygglov. Genom att öppna upp för fler användningsområden möjliggörs nya och varierade användningar av den befintliga byggnaden, samt ger möjlighet att behålla den nuvarande utbildningsverksamheten inom området.

Platsen är strategiskt belägen intill en stadspark och har utmärkta kollektiva transportförbindelser. I närområdet finns ett varierat utbud av handel, kontor och bostäder. Genom att tillåta flera funktioner i den befintliga byggnaden skapas en ökad funktionsblandning i centrala områden, vilket är positivt för utbudet av service men även för den ökande efterfrågan på bostäder i närområdet. Den utökade användningen möjliggör effektivt markutnyttjande, resurshushållning och nyttjande av befintlig infrastruktur.

Förbättrade förutsättningar för fler centrumverksamheter i centrala Karlskrona anses positivt och möter kommunens övergripande behov av utbildning och service. Planläggning för bostäder skapar dessutom flexibilitet för att möta det ökande behovet av attraktiva bostäder i ett centralt läge. Sammantaget möjliggör planen en mer varierad och hållbar användning av området med positiva konsekvenser för både lokal samhällsservice och bostadstillgänglighet.

Trygghet

Planområdet, som utgörs av en kontorsbyggnad med en betydande mängd människor i rörelse under dagtid, bedöms vara en trygg plats. Innergården omgärdas av ett staket där tillträde är möjligt endast via byggnadens entré. Platsen gränsar dessutom till välanvända gångstråk.

Planområdet angränsar till en stadspark med mycket aktivitet. Många av verksamheterna kring Hoglands park är dock endast öppna under dagtid och tidiga kvällar och otrygghet har uppmärksammats. Genom samverkan med BRÅ (Brottsförebyggande rådet) och en strategisk ljussättning av parken har dock förutsättningarna blivit mycket bättre och Hoglands park upplevs numera tryggare.

Tillgänglighet

Byggnadens har flertalet hissar, i direkt anslutning till entréer, och bedöms ha god tillgänglighet för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Närområdet kring planområdet har utmärkt tillgänglighet till service, handel, skola, förskola, äldreboende, arbetsplatser, kollektivtrafik och

rekreationsmöjligheter. Terrängen är övervägande plan i området, med höjdskillnader mest märkbara söderut mot Ronnebygatan. Karlskrona centralstation är lättillgänglig från planområdet, även för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Planförslaget möjliggör för fler användningsområden som blir tillgängliga för stadens invånare. Det är även enkelt att nå planområdet från olika delar av kommunen med olika färdmedel.

Barnperspektiv

Platsen används inte i stor utsträckning av barn för närvarande men planen möjliggör användningar som sannolikt skulle kunna innebära att fler barn rör sig inom och i anslutning till planområdet. Norra Kungsgatan och Östra Vittusgatan, som gränsar till planområdet, har breda gångbanor som separerar från biltrafiken.

Stadsparken Hoglands park, som ligger intill planområdet, är särskilt intressant ur ett barnperspektiv. Parken är i huvudsak organiserad med planteringar, gräsmattor och gångstråk men i sydöst finns också en lekpark vilken är särskilt tilltalande för barn.

Detaljplanen gynnar barn och ungdomar från andra delar av staden, särskilt genom att skapa fler funktioner och användningsområden i bostadsområdet. Sammantaget har planområdet goda förutsättningar för att vara en tillgänglig plats för barn och unga.

Jämlikhet och jämställdhet

Jämlikhet och jämställdhet främjas genom att skapa förutsättningar för fortsatt vuxenutbildning och tillgänglighet till olika former av utbildning. Detta kan gynna grupper i samhället som annars riskerar att hamna i periferin genom att erbjuda dem möjligheten till utbildning och personlig utveckling. Genom att skapa en miljö som främjar utbildning för vuxna kan planen bidra till att minska socioekonomiska klyftor och öka möjligheterna till en mer jämlik samhällsutveckling.

Särskilda åtgärder för att öka tryggheten, som har genomförts i Hoglands park intill planområdet, kan skapa en tryggare miljö för alla invånare men också särskilt gynna kvinnor och andra grupper som historiskt sett har känt sig osäkra i offentliga rum. Det centrala läget för planområdet och tillgången till olika transportalternativ kan även gynna en mångfald av människor genom att erbjuda säkra och tillgängliga färdvägar för alla. Genom att skapa en miljö där olika funktioner i staden är lättillgängliga för alla invånare kan planen främja jämlikhet och mångfald genom att underlätta för ett integrerat och inkluderande samhälle där alla ges möjlighet att delta på lika villkor.

Delaktighet och inflytande

Under planprocessen kommer boende, fastighetsägare och andra berörda i närområdet ges möjlighet att delta genom att lämna sina synpunkter och åsikter. Detta öppnar upp för en inkluderande dialog där de som direkt påverkas av planen kan bidra med sin kunskap och erfarenhet för att säkerställa att deras intressen tas i beaktande.

Genom att tillhandahålla handlingar som är tillgängliga för alla kommuninvånare och erbjuda möjligheten att lämna synpunkter, främjar planen öppenhet och delaktighet i beslutsprocessen. Detta skapar förutsättningar för en transparent och demokratisk process där invånarna ges möjlighet att påverka utvecklingen av sitt eget närområde.

Hälsa och gröna miljöer

Genom att planområdet gränsar till Hoglands park har det en fördelaktig närhet till grönområden. Parken erbjuder inte bara gångstigar och vegetation utan även en lekplats, vilket ökar dess attraktivitet för både boende och besökare. Detta bidrar till en förbättrad livskvalitet genom tillgång till natur och rekreation, vilket kan främja både fysisk och mental hälsa för dem som bor eller vistas i området.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Christina Johansson
Planarkitekt

Begreppsförklaringar

I den sociala konsekvensanalysen nämns ett antal begrepp så som platsen och platsen och relation till omlandet, trygghet, tillgänglighet, barnperspektiv, jämställdhet och jämlikhet, delaktighet och inflytande mm. Nedan följer en kort förklaring om begreppen och vad de innebär i Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys.

Platsen och relation till omlandet

Samhällets utformning ska så långt som möjligt ge förutsättningar för att uppnå likvärdiga förutsättningar för vardagslivet i kommunens olika delar. Den fysiska strukturen av staden skapar ramarna kring vad som är möjligt att genomföra i vardagslivet, vad som är tidsmässigt möjligt och som påverkar hur folk betar sig och var de rör sig.

Den blandade sammanhållna staden med många målpunkter på nära håll (affär, service, bostäder, arbetsplatser och rekreation) gör att människor rör sig utomhus under stora delar av dygnet vilket bidrar till aktiv transport (gång och cykel), hälsa och trygghet. Bostadsblandning kan ge en variation av olika människor med olika förutsättningar, vilket ökar möjligheten till förståelse för andra.

I den sociala konsekvensanalysen undersöks hur platsen används idag, hur rörelsemönster och mötesplatser ser ut. Finns några identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc) i området eller om det kan tillföras. Bidrar förslaget till grönska, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området och bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?

Trygghet

Upplevelsen av otrygghet varierar mellan personer och mellan grupper av personer. Kön är den mest avgörande faktorn när det gäller upplevelsen av otrygghet (kvinnor är mer otrygga än män) men även andra faktorer kan påverka såsom ålder, funktionsnedsättningar, socioekonomiska förutsättningar eller var man bor.

En del i arbetet med trygghet kan handla om att skapa en levande stadsdel där platser är befolkade många timmar om dygnet. Andra aspekter kan vara bra belysning och fritidsaktiviteter på kvällarna för unga. Säkra och barnvänliga gator och trafiklösningar är också viktigt. För att människor ska känna sig trygga behövs bland annat kontroll och överblick där man rör sig. I offentliga miljöer kan detta skapas genom att vägar är överblickbara och att det finns alternativa nattbelysta vägar och gångstråk som kan användas.

Det finns några gemensamma kännetecken för platser som upplevs som trygga. De är platser som:

- går att överblicka
- ger kontakt med omgivningen
- är befolkade
- går att orientera sig i
- blandar vägar och bebyggelse
- är välskötta.

Tillgänglighet

Begreppet tillgänglighet används exempelvis för att beskriva hur väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för personer med funktionsnedsättning. Det gäller lokalers fysiska konstruktion och tillgången till information både för externa användare och för anställda.

God tillgänglighet i stadsmiljön innebär möjligheter för olika grupper av människor att röra sig inom ett område och mellan målpunkter. I en god stadsmiljö bör det vara enkelt för alla människor att nå funktioner som exempelvis grönområden, kollektivtrafik och olika typer av service. Förutom den fysiska möjligheten att besöka en plats, krävs en social tillgänglighet där man har tillträde till platser oavsett ekonomi eller social status. Ett offentligt rum ska vara tillgängligt för alla.

Bristande tillgänglighet kan vara diskriminerande. Den som är ansvarig för en verksamhet är skyldig att genomföra skäligen åtgärder för att verksamheten ska vara tillgänglig för en person med funktionsnedsättning.

Barnperspektiv

Barn är alla människor under 18 år. Barn och ungdomar är brukare av det fysiska rummet liksom andra samhällsmedlemmar och har särskilda behov som bör beaktas i den fysiska planeringen.

En skillnad mellan barn och vuxna är att barn inte har rösträtt. Barn har inte någon som direkt representerar dem i politiken. De har liten makt att påverka hur vi vuxna bygger och utvecklar det samhälle som de är en del av. Därför är det viktigt att vuxna är noggranna med att ge unga utrymme för att involveras och lyfter barnens eget perspektiv i processen.

Barnperspektivet handlar om att såväl planerare som beslutsfattare vågar och vill ge barn och ungdomar en möjlighet att påverka den kommunala planeringen och att man ser barns och ungas kunskaper och erfarenheter som en resurs vars synpunkter kan leda till bättre beslut. Detta är viktigt inte minst ur en demokratisk synvinkel. Barnperspektivet handlar även om att se barn. Det vill säga att vuxna har ett ansvar att säkerställa barns och ungas bästa i alla åtgärder som rör dem.

Jämlikhet och jämställdhet

Jämlikhet syftar till alla individers lika värde. Alla människor ska exempelvis ha lika rättigheter och skyldigheter inför lagen. Det går dock även att prata om ekonomisk eller social jämlikhet. Inom stadsplanering går det att påverka exempelvis den sociala jämlikheten genom att skapa likvärdiga möjligheter att röra sig i stadsrummet (ex. färdas mellan olika platser eller kunna ta del av kommunens resurser), öka tillgången till bostäder samt blandningen av bostäder inom olika bostadsområden, ökad funktionsblandning samt att utveckla delaktigheten för medborgarna i stadsutvecklingen.

Begreppet jämlikhet gör ingen skillnad på vilka individer som åsyftas (alla människor ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder). Jämställdhet däremot syftar på att det ska finnas samma möjligheter om du är kvinna som om du är man. Jämställdhet och jämlikhet är två begrepp som ofta går in i varandra, inte minst för att ett ojämnt samhälle också i vissa aspekter tenderar att vara ojämnt.

I Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys ska både jämlikhet och jämställdhet studeras. Detta för att det är viktigt att alla grupper i samhället inkluderas i analysen. Här kan det vara bra att tänka på om förslaget på något sätt i större mån påverkar: kvinnor, män, icke-binära, barn och unga, äldre, människor med funktionsvariationer, människor med ursprung från andra länder, människor i social utsatthet, etc.

Delaktighet och inflytande

Delaktighet, gemenskap, solidaritet och tillit till både samhället och andra människor är viktigt för individens välmående. Miljöer och offentliga platser som syftar till minskad isolering, ensamhet och otrygghet för alla är viktiga, liksom delaktighet i beslutsfattande. Platser ska både i planeringen och i den slutgiltiga utformningen möjliggöra möten och samvaro. Det gäller från bostadsnivå till torgnivå. Samspel i staden handlar om att ha möjlighet att tryggt kunna både påverka sin omgivning och ta del av samhällslivet. Det kan handla om att kunna sätta sin prägel på omgivningen, kunna odla i närområdet, ha plats för spontana aktiviteter samt även att känna att man har möjlighet att påverka större förändringar såsom nya detaljplaner.

Utifrån analys av tidigare satsningar kan det bli aktuellt att särskilt rikta sig mot en viss målgrupp. Detta innebär inte att andra medborgare och aktörer stängs ute, utan endast att erfarenheter som tidigare inte kommit till uttryck kan bli synliga. Ett öppet förhållningssätt innebär att vi måste ta till oss de erfarenheter som kommer fram i dialoger, och förstå de behov som ligger bakom synpunkterna. Ofta måste synpunkterna tolkas i ett vidare perspektiv, och förstås utifrån analyser och bakgrundsdata. Dialog ökar det demokratiska deltagandet och ger i sig ökad tillit och förståelse för samhället.

Hälsa och gröna miljöer

Grönska har positiva hälsoeffekter. Närhet till grönområden och parker ökar den fysiska aktiviteten och tiden spenderad utomhus. Även mindre ytor, som gröna gårdar och gatuträd, har positiva effekter. Den gröna, täta och sammanhållna staden underlättar för aktiv transport till skola, arbete och vardagliga målpunkter. Sammanhängande partier av parker och grönska utan barriärer underlättar för promenader och joggingturer.

Att vi regelbundet rör på oss kan förebygga sjukdomar och även minska psykisk ohälsa. Till fysisk aktivitet hör både motion, lek, aktiv transport, etc. Även måttlig fysisk aktivitet är hälsofrämjande. Ett kvalitativt och varierat utbud av platser för aktivitet ska kunna nås inom fem minuters gång, dvs inom 500 m. Förutsättningar för att i vardagen kunna transportera sig aktivt ska vara möjligt för alla, oavsett var i kommunen du bor.

En god folkhälsa handlar om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god *hälsa på lika villkor för hela befolkningen*. Oberoende av ålder, kön, bostadsort, etnisk tillhörighet, språk, social eller kulturell bakgrund, sexuell läggning eller funktionshinder, ska alla människor få de bästa förutsättningarna för att kunna uppnå bästa möjliga psykiska och fysiska hälsa.

Vissa grundläggande förutsättningar måste finnas för att befolkningen ska ha en god hälsa. Illustrationen nedan beskriver hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga faktorer i samhällsorganisationen och i människors levnadsförhållanden som bidrar till hälsa och ohälsa. Individens sociala sammanhang har betydligt större påverkan på livsstil och beteende än vad de olika samhällsarenorna (de flesta av kommunens verksamheter) har. Stadsplanering kan med sina redskap påverka de sociala sammanhangen med hjälp av bland annat lokalisering, varierat utbud av bostäder, service, närhet till grönytor och mötesplatser.

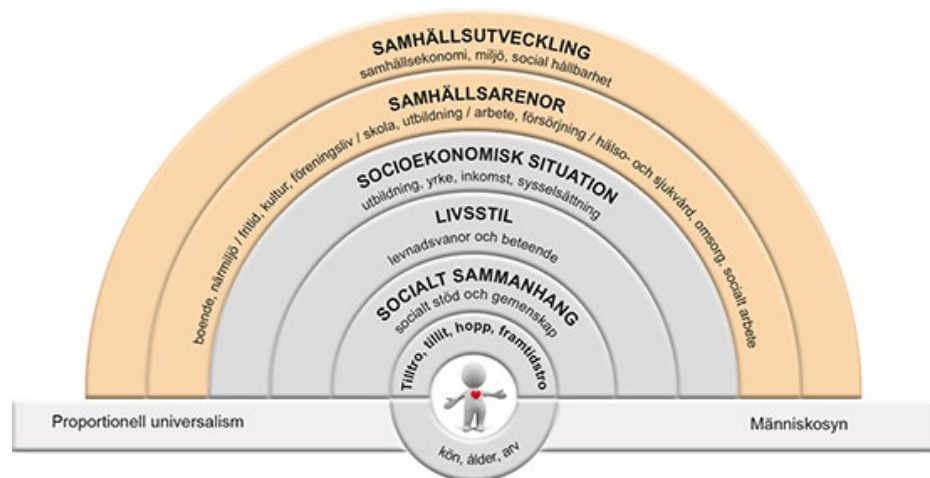

Illustration från Östgotakommisionen.

Frågor för den sociala konsekvensanalysen

	Planområde	Närområde	Stad	Kommun	Risker/genomförandehinder
Platsen och relation till omlandet	<p>Finns identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc)? Finns befintliga identitetsskapande värden som bör bevaras? Kan något identitetshöjande tillföras?</p> <p>Hur används platsen? Rörelsemönster/mötesplatser? Kan förslaget bidra till gröna, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Finns identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc)? Finns befintliga identitetsskapande värden som bör bevaras? Kan något identitetshöjande tillföras?</p> <p>Hur används platsen? Rörelsemönster/mötesplatser? Kan förslaget bidra till gröna, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Vad är områdets förhållande till staden? Har området en identitet i förhållande till staden? Hur tar man sig till området från andra delar av staden? Gynnar förslaget hela staden? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Vad är områdets förhållande till kommunen? Har området en identitet i förhållande till kommunen? Hur tar man sig till platsen från andra delar av kommunen? Gynnar förslaget hela kommunen?</p>	<p>Har planförslaget tagit hänsyn till/arbetat med platsens egenskaper? Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>
Trygghet	<p>Är platsen befolkad (olika tider på dygnet, god genomströmning, lätt att bli sedd, funktionsintegrerat område, etc.)? Kommer planförslaget förändra ovan aspekter? Vilka bor inom området (olika grupper, åldrar,</p>	<p>Är platsen befolkad (olika tider på dygnet, god genomströmning, lätt att bli sedd, funktionsintegrerat område, etc.)? Kommer planförslaget förändra ovan aspekter? Finns det samlade och väldefinierade stråk med</p>	<p>Finns det goda förbindelser som kollektivtrafik, gång- och cykelvägar) mellan planområdet och staden? Rörelsemönster</p>	<p>Finns det goda förbindelser som kollektivtrafik, gång- och cykelvägar) mellan planområdet och andra kommundelar. Rörelsemönster</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

	<p>bakgrund, utbildningsnivåer, försörjningsförmåga etc.)? Finns det samlade och väldefinierade stråk med god belysning? Behövs några trygghetsaspekter tillgodoses med avseende på buskage, belysning, gång- och cykelvägar trafiksäkerhet eller orienterbarhet?</p>	<p>god belysning? Behövs några trygghetsaspekter tillgodoses med avseende på buskage, belysning, trafiksäkerhet eller orienterbarhet? Finns god tillgänglighet till kollektivtrafik? Vågar man gå till busshållplatsen? Titta på trygghetsmätningen som görs årligen.</p>	<p>mellan planområdet och staden?</p>	<p>mellan planområdet och övriga kommundelar?</p>	
Tillgänglighet	<p>Finns det god tillgänglighet till service, skola, äldreboende, arbete, kollektivtrafik, rekreationsområden, fritidsaktiviteter? Bidrar planförslaget till en lättillgänglig plats för alla oavsett ålder eller möjlighet att ta sig runt på platsen? Mötesplatser?</p>	<p>Finns det god tillgänglighet till service, skola, äldreboende, arbete, kollektivtrafik, rekreationsområden, fritidsaktiviteter? Bidrar planförslaget till en lättillgänglig plats för alla oavsett ålder eller möjlighet att ta sig runt på platsen? Mötesplatser?</p>	<p>Bidrar projektet till att öka tillgängligheten till ett område utanför planområdet? Går det att ta sig till planområdet med olika färdmedel från andra delar av staden?</p>	<p>Går det att ta sig till planområdet med olika färdmedel från andra delar av kommunen?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>
Barnperspektiv	<p>Hur fungerar platsen idag för barn? Vilka barn berörs (kön, ålder, socioekonomisk bakgrund, funktionshinder)? Påverkas/skapas platser som kan vara av särskilt intresse för barn (lekplats, skogsdunge, fotbollsplan, badplats, spontanytor för lek och rekreation etc.)? Har det gjorts några särskilda insatser för barn?</p>	<p>Vilka barn berörs (kön, ålder, socioekonomisk bakgrund, funktionshinder)? Påverkas/skapas platser som kan vara av särskilt intresse för barn (lekplats, skogsdunge, fotbollsplan, badplats, spontanytor för lek och rekreation etc.)? Har det gjorts några särskilda insatser för barn?</p>	<p>Har det gjorts några särskilda insatser för barn och unga? Gynnar förslaget barn/unga från andra delar av staden?</p>	<p>Har det gjorts några särskilda insatser för barn och unga? Gynnar förslaget barn/unga från andra delar av kommunen?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

<p>Jämlikhet och jämställdhet</p>	<p>Är offentliga platser utformade för att både kvinnor och män ska känna sig välkomnade? Finns möjlighet för allas aktiviteter? Lika möjlighet till boende, försörjning? Finns det lika möjligheter till att delta och transportera sig på ett tryggt och säkert sätt? Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)? Har hänsyn tagits till olika typer av rörelsemönster och transportsätt (ex. finns alternativa vägar när det är mörkt)?</p>	<p>Är offentliga platser utformade för att både kvinnor och män ska känna sig välkomnade? Finns möjlighet för allas aktiviteter? Lika möjlighet till boende, försörjning? Finns det lika möjligheter till att delta och transportera sig på ett tryggt och säkert sätt? Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)? Har hänsyn tagits till olika typer av rörelsemönster och transportsätt (ex. finns alternativa vägar när det är mörkt)?</p>	<p>Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)?</p>	<p>Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>
<p>Delaktighet och inflytande</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder (även barn)? Alternativa samrådsformer? Ger planförslaget utrymme för framtida och nuvarande boende att påverka sitt närområde (ta del av skötsel/odling, möjlighet till spontana aktiviteter, social</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder (även barn)? Alternativa samrådsformer? Medskapande medborgardialog som verktyg? Medborgarbudget? Har vi varit öppna för erfarenheter som skiljer sig från våra? Uppstår målkonflikter mellan olika grupper? Hur behandlar vi</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder?</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

	<p>samvaro/möten?) Behövs någon särskild målgrupp lyftas upp? Går det att använda medskapande medborgardialog som verktyg? (Delaktighet och inflytande har stor betydelse för förståelsen av demokratiska processer och för en hållbar utveckling.)</p>	<p>dem? Tar vi med oss medborgarnas erfarenheter som kunskapsbaserade utgångspunkter – eller avfärdar vi dem som irrelevanta åsikter? Hur besvarar vi de synpunkter vi får genom dialog – sakligt, personligt, utförligt, intresserat?</p>	<p>Alternativa samrådsformer?</p>	<p>Alternativa samrådsformer?</p>	
<p>Hälsa och gröna miljöer</p>	<p>Finns det gröna miljöer som bör bevaras? Hur används de gröna miljöerna? Avstånd till gröna miljöer? Vad kan förslaget förbättra? Finns det tillräckligt stora och varierande utemiljöer för alla (äldre, funktionsnedsatta, barn)? Plats för spontana aktiviteter/spontanidrott eller organiserade aktiviteter/organiserad idrott? Finns möjlighet att röra sig till fots eller med cykel på ett säkert och tryggt sätt?</p>	<p>Finns det gröna miljöer som bör bevaras? Hur används de gröna miljöerna? Avstånd till gröna miljöer? Vad kan förslaget förbättra? Finns det tillräckligt stora och varierande utemiljöer för alla (äldre, funktionsnedsatta, barn)? Plats för spontana aktiviteter/spontanidrott eller organiserade aktiviteter/organiserad idrott? Finns närhet och tillgång till långtgående och kopplande stråk utan fysiska hinder? Finns möjlighet att röra sig till fots eller med cykel på ett säkert och tryggt sätt?</p>	<p>Kan förslaget bidra med gröna miljöer eller besöksmål av intresse för boende i hela staden?</p>	<p>Kan förslaget bidra med gröna miljöer eller besöksmål av intresse för boende i hela kommunen?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

